

LOGO

**O'SIMLIKLARNI
HIMOYA QILISH
VOSITALARI**

PESTITSIDLAR

O'SIMLIKLARNI HIMOYA QILISH VOSITALARI

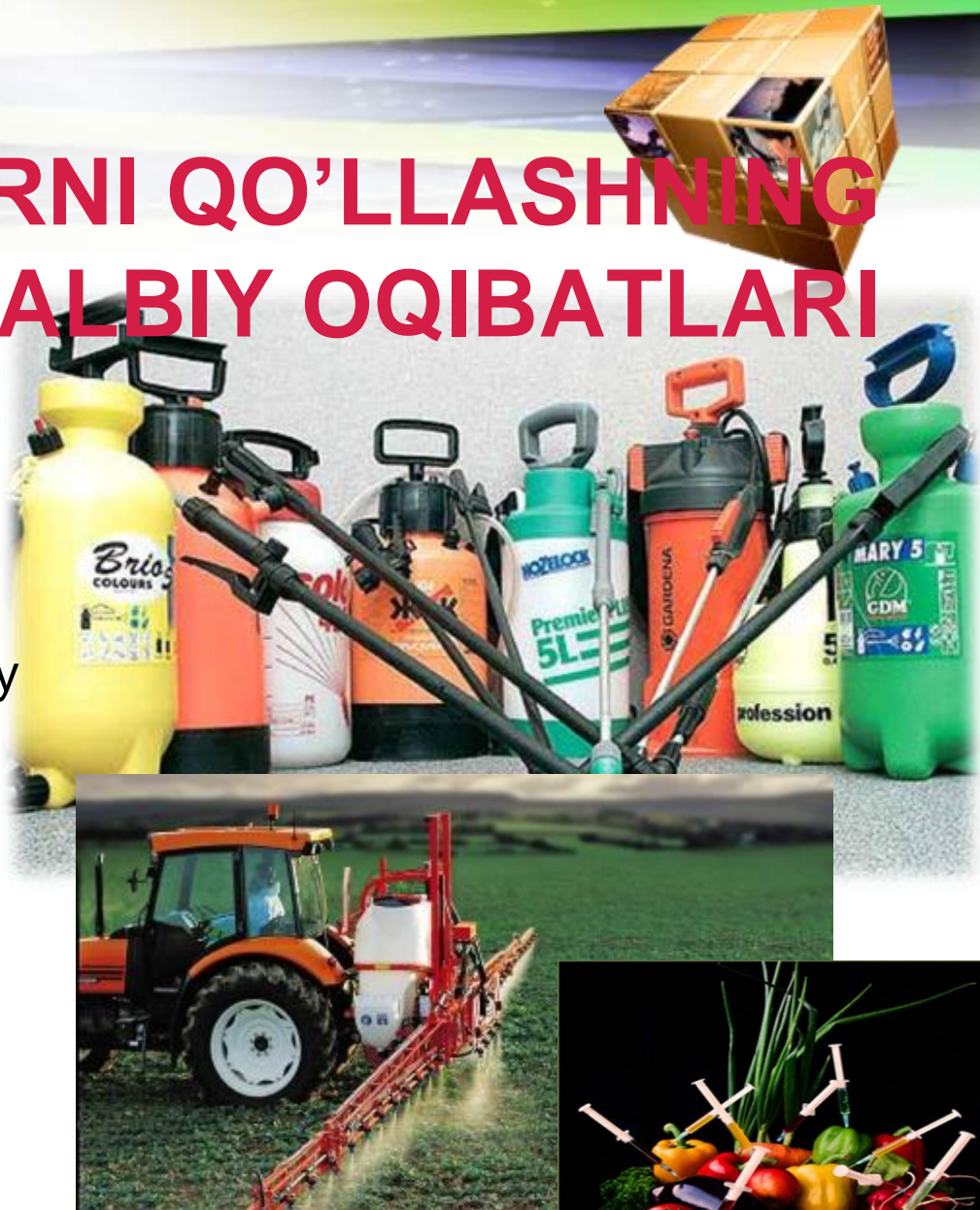

- ❖ Zararkunandalar, begona o'tlar , kasalliklar tufayli dunyoda yiliga 24% gacha hosil nobud bo'ladi;
- ❖ Qishloq xo'jaligiga yetkazilgan zararining umumiy miqdori yiliga 75mlrd dollardan oshadi;
- ❖ Zararkunandalar, begona o'tlar , kasalliklardan o'simliklarni himoya qilish maqsadida jahonning turli mamlakatlarida hozirda 1000 ga yaqin turli xil kimyoviy moddalar ishlatilmoqda ;
- ❖ Pestitsidlarnini qo'llash yiliga 100ming tonnalab hosilni asrab qolishga yordam beradi.

PESTITSIDLARNI QO'LLASHNING SALBIY OQIBATLARI

- ❖ Dalalarga kimyoviy ishlov berish jarayonida yovvoyi hayvonlarning nobud bo'lishi;
- ❖ Pestitsidlar qo'llanganda zararkunandalarning ommaviy tarqalib ketishi;
- ❖ Pestitsidlarga chidamli zararkunandalarning paydo bo'lishi;
- ❖ Inson organizmining asab, endokrin, jinsiy va boshqa tizimlariga salbiy ta'siri.

PESTITSIDLARNI QO'LLASHNING SALBIY OQIBATLARIGA QARSHI KURASH USULLARI

- ❖ KARANTIN USULI
- ❖ SELEKSIYA USULI
- ❖ AGROTEXNIK USUL
- ❖ KIMYOVIY USUL
- ❖ FIZIK USUL
- ❖ BIOLOGIK USUL

LOGO

PESTITSIDLARNING GURUHLARI

PESTITSIDLAR

Insektisidlar

hashoratlarga qarshi

Zoosidlar

kemiruvchilarga qarshi

Fungisidlar

kasalliklar, zararli mikroorganizmlarga qarshi

Desikantlar

bargni quritib to'kadi

Defolinatlar

paxta xosilini mexanizatsiya vositasida

Gerbitsidlar

begona o'tlarni yo'qotishda

- ❖ **Insektitsidlar** - hashoratlarga qarshi kurashda ishlatiladigan zaxarli ximikatlar.
Anorganik insektitsidlar Cu, As, S, B ning birikmalari, organik birikmalardan karbofos, xlorofos, geksaxloran, anabazin...
- ❖ **Zootsidlar** - kemiruvchilar (kalamush, sichqon, yumranqoziq) ga qarshi kurashda ishlatiladigan ximikatlar. Ms: rux fosfid Zn_3P_2 , uglerod sulfid SC_2 , talliy sulfat $TiSO_4$.
- ❖ **Fungitsidlar** – o'simliklarning zamburug'li kasalliklari va kasallik tarqatuvchi mikroorganizmlarga qarshi kurashda ishlatiladi. $CuSO_4$ - mis kuporasi, sunema, formalin.

- ❖ **Gerbitsidlar** - begona o'tlarni yo'qotishda ishlatiladigan ximikatlardir. Tanlab ta'sir etuvchi gerbitsidlar katta ahamiyatga ega, ular begona o'tlarni quritadi va qishloq xo'jaligi ekinlariga ta'sir etmaydi. Ms: dalapon CN_3CCl_2COOH , simazin $C_7H_{12}N_5Cl$, simazin makkajo'xoriga ta'sir qilmaydi, begona o'tlarni quritadi.
- ❖ **Defolinatlar** - paxta xosilini mexanizatsiya vositasida terib olishda g'o'zalarni tayyorlash maqsadida o'simlik barglarini sun'iy yo'l bilan to'kish, ya'ni defoliatsiya qilish uchun ishlatiladigan vositalar (butifos, alfa, gemetrel)
- ❖ **Desikantlar** - bargni quritib to'kadi.
(Xlorat magniy)

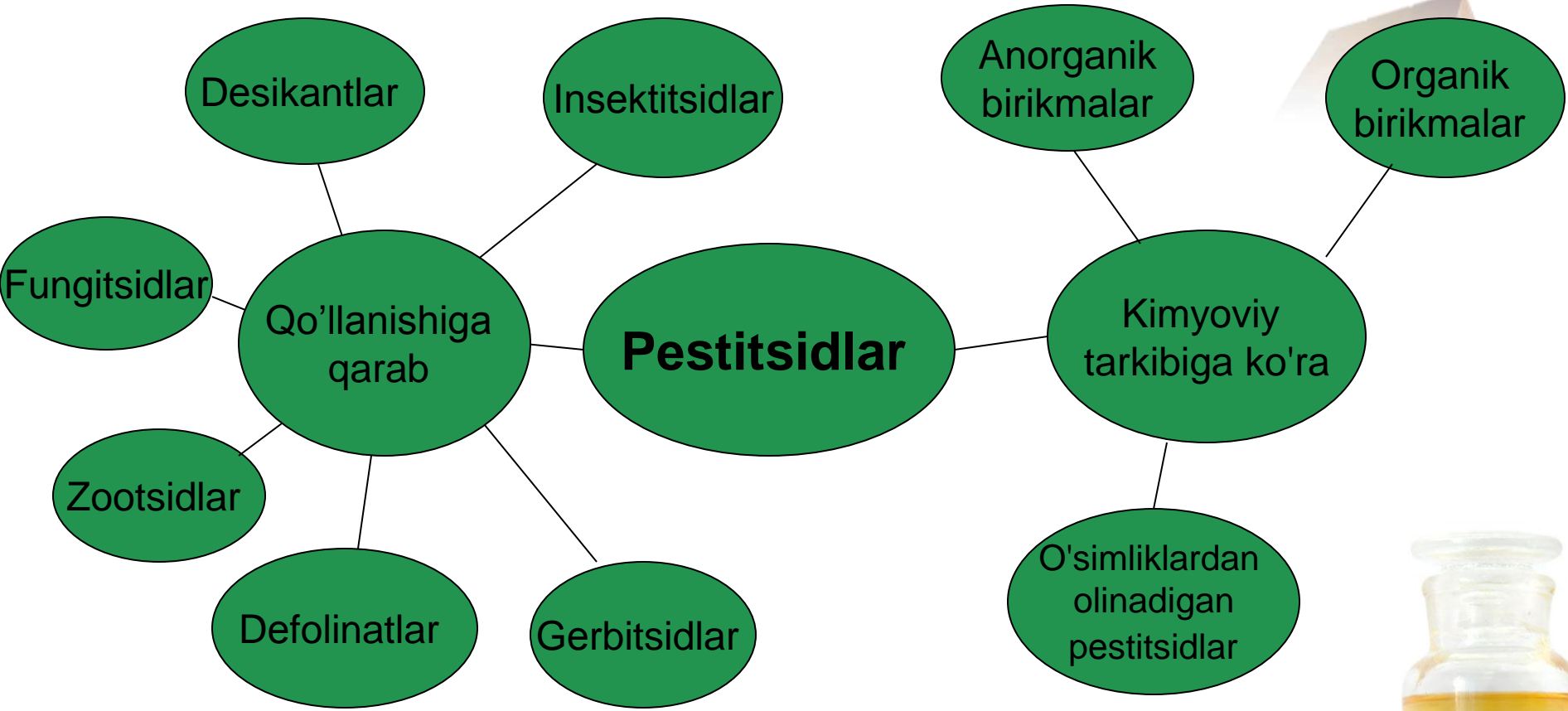

KIMYOVIIY TARKIBIGA KO'RA PESTITSIDLAR 3TA ASOSIY GURUHGA BO'LINADI:

- ❖ **Anorganik birikmalar** (margumush, mis, rux, ftor, bariy, simob, oltingugurt birikmalari, xloridlar va boratlar)
- ❖ **O'simliklar, bakteriyalar va zamburug'lardan olinadigan pestitsidlar** (anabazin, ikatin, peretrin, antibiotiklar)
- ❖ **Organik birikmalar** (xlor organik, fosfor organik, karbonat kislota va uning xosilalari, fenol va uning xosilalari)

LOGO

B/B/B JADVALI:

Bilaman	Bilishni istayman	Bilib oldim
Pestitsidlarni Anorganik birikmalar; O'simliklar, bakteriyalar va zamburug'lardan olinadigan pestitsidlar; Organik birikmalarni	Karantin usuli Seleksiya usuli Agrotexnik usul Kimyoviy usul Fizik usul Biologik usullar haqida qo'shimcha ma'lumolarni	Insektitsidlar Fungitsidlar Defolinatlar Desikantlar Zootsidlar Gerbitsidlarni

- ❖ Hozirgi ilmiy texnika taraqqiyoti davrida hayotning turli jabhalarida kimyo sanoati maxsulotlari keng ko'lamda qo'llanilmoqda. Ayniqsa qishloq xo'jalik maxsulotlari yetishtirish borasida kimyoviy moddalarni qo'llash katta ahamiyat kasb etadi . Oldimizda qishloq xo'jaligini jadal taraqqiy ettirish, ilg'or texnologiyani joriy etish va natijada xalqimiz dasturxonini yanada to'kin qilish, el xirmoniga baraka kiritish kabi dolzarb muammolar turibdi. Qishloq xo'jaligining moddiy texnika bazasini har tomonlama rivojlantirish, o'simliklarni himoya qiluvchi kimyoviy, biologik vositalar, mineral o'g'itlar, kompleks mexanizatsiya va yerlarni melioratsiyalash yo'li bilan qishloq xo'jaligini jadallashtirish choralarini amalga oshirib borish bilan maqsadga yetish mumkin ekan.

LOGO

**E'TIBORINGIZ
UCHUN
RAHMAT!**